

Hjejlen

Årgang 27 • Nr. 3
December 2009

Dansk Ornitologisk Forening

Nordvestjylland

HJEJLEN årgang 27 • nr. 3 • December 2009

MEDLEMSBLAD FOR DANSK ORNITOLOGISK FORENING, NORDVESTJYLLAND

Ansvarshavende redaktør: Thorkild Brandt • Tindbæk Byvej 30, 8900 Randers • 8750 8040 • thorkilbrandt@mail.dk

Layout, grafik: Henning Christensen • kudos@post.cybercity.dk

Tryk: A. Søe-Knudsen • lyn@langsom.dk

Forside og bagside: Henning Christensen

ISSN 0903-9694 Oplag: 500 eks. Tegninger: Brian Zobbe

BESTYRELSE FOR DOF-NORDVESTJYLLAND:

Jan S. Kristensen (JSK) Gyvelvænget 161, 7730 Hanstholm
Formand 9796 2456 • ozlil@tdcadsl.dk

Henriette Tøttrup Hansen Savværksvej 14, 7870 Roslev
(HTH) Næstformand 9759 7848 • henriemad@hotmail.c

Susanne Primdahl (SP) Bangsvej 15, 7850 Stoholm
Kasserer 9754 2261 • sus_primdahl@hotmail.com

Ole Lilleør (OL) Baldersvej 19, 8800 Viborg
Sekretær 8662 8032 • lilleor@gmail.com

Søren Michelsen Krag (SMK) Hesselbjergvej 29, 7900 Nykøbing M.
9775 1656 • jsmk@thisted.dk

Thorkil Brandt (TB) Tindbæk Byvej 30, 8900 Randers
8750 8040 • thorkilbrandt@mail.dk

Lars Mogensen (LM) Østervangsvej 7, 8830 Tjele
8665 3614 • nial8830@yahoo.dk

Anni Oppestrup (AO) Bådsgårdvej 61, Hald - 7740 Højslev -
9753 8900 • a.e.oppel@vip.cybercity.dk

Thomas Buus Nielsen (TBN) Irisvej 20 - 7850 Stoholm -
6114 4186 • thomasbuusnielsen@hotmail.com

KONTAKTPERSONER:

*Revisor: Karsten M. Andersen • Repræsentantskabsmedlemmer: JSK, HTM Suppleant: PWB •
Kontaktperson i DOFs hovedbestyrelse: Kirsten Marie Haugstrup • Ekskursioner: LM mfl.
Lokalrapport (FUGLE og DYR i Nordjylland): FR • Fugleregistrering: OL • Friluftsrådet: JSK
Fugleværnsfonden: Eyvind Lyngsie Jakobsen •*

INDHOLD

Nyt fra bestyrelsen	3	En stor tak	14
Generalforsamling	5	Fuglekursisternes tur	15
Ørnens dag	6	En usædvanlig søndag	17
At være på fuglekursus	8	Mærkning af riden	21
Foderbrættets glæder	11	DOF Birdlife	25
Studiekreds fylder ét år	13	Kommende ture	27
Fuglestemmekursus	14	Meddelelser	31

Nyt fra bestyrelsen

To mørke skyer er drevet ind over det nordvestlige Jylland! To store sager med potentielle naturskadelige virkninger er over os. Vindmølletestcenter i Østerild Plantage og Hjørdemål Klit området og så den påtænkte udledning af 18 mill. tons salt i Limfjorden ved Hjarbæk Fjord. For at tage den sidste sag først, kan det nævnes, at der sammen med saltet vil blive udledt en ikke ubetydelig mængde tungmetaller, som er aflejret i de salthorste, man ønsker at skylle ud. Der nævnes fra uofficielle kilder, at det kan være i omegnen af 5% forurenende stoffer af den totale mængde! Ikke alene tungmetallerne, men også den voldsomme mængde salt synes uundgåelig at rumme store miljø-mæssige problemer. Og så lige i et område, der vel nok i antal individer er Europas største rasteplass for hvinænder, og mængder af andre vandfugle. DOF Nordvestjylland vil sammen med andre miljø-beskyttende organisationer nærlæse VVM redegørelse når engang den foreligger. Der må kunne findes elementer heri, som i sidste ende kan stoppe det risikable foretagende.

Det planlagte vindmølletestcenter i Østerild Plantage vil, udover at kunne ses 65 km. væk, også inddrage og ødelægge et 30 kvadratkilometer stort naturområde. Derudover vil der med den nære beliggenhed til Vejlerne også kunne forudses problemer med trækkende fugle. Aldrig før er op til 250 meter høje møller blevet "testet" på fugletrækket. Ej heller er så store møllers betydning på rastende fugle blevet undersøgt. Alt i alt forekommer dette som en stor natur/miljø eksperiment af hidtil usete dimensioner. Den foreslåede "naturgenopretning", som er en del af planen, kan slet ikke opveje de store ulemper og risici, der medfølger. Også her pågår der pt. en udarbejdelse af en VVM redegørelse, som ved sin offentliggørelse helt sikkert vil afstedkomme en kraftig debat, som lokalafdelingen agter at tage del i. Der kan skrives side op og side ned imod dette testcenter, og det kan anbefales at følge debatten på www.nationaltestcenter.dk. En enig lokalbestyrelse tager kraftig afstand fra placeringen af dette testcenter.

Heldigvis er der også sket positive ting i lokalafdelingen, om end i mindre må-

lestok. Hjemmesiden er ved hjælp af Henrik F. Nielsen blevet opgraderet med ny layout og flere funktioner, bl.a. kan man skrive "din mening" på siden. Derudover kommer det først kommende arrangement altid frem på forsiden, du kan tilmelde dig nyhedsmail, og der er skiftende fuglefoto på forsiden. Og så har hele bestyrelsen fået adgang til at kunne opdatere på siden, så som at tilføje/slette nye ture, tur referater og forenings infomationer.

Det er en stor glæde, at vore 2 bestyrelsessuppleanter har indvilget i at indgå i bestyrelsen fuldt ud i resten af valgperioden, således at vi nu igen er fuldtallige .

Det nye arrangementsudvalg er kommet godt i gang, og heldigvis med deltagelse af medlemmer uden for bestyrelsen. Der arbejdes med at få ture og møder fastlagt og annonceret et halvt år frem i tiden. Det er faktisk nødvendigt af hensyn til div. deadlines til blade og andre medier. Det giver også den nødvendige ro til at kunne udtænke nye koncepter på ture og møder. Et af de mere sjove tiltag er "Besøg et fuglebræt", som henvender sig primært til helt nye fuglekiggere, og som i høj grad har et socialt element. Det kan også være en god mulighed for at hverve nye medlemmer til vores forening!

Også HJEJLEN er i gode hænder. Thorkil Brandt, som også sidder i bestyrelsen, har sagt Ja tak til opfordringen om at overtage redaktørjobbet, og udsender her sit første blad! Layout funktionen er ligeledes i spil. Her har Henning Christensen fra Stoholm tilbudt at prøve arbejdet med opsætning af tekst og bille-

de, med alt hvad det nu indebærer. Undertegnede håber inderlig, at det er en model, vi kan gøre brug af i fremtiden. Layoutfunktionen er ret tidskrævende og har til tider været belastende, sammen med alle de andre ting, en formand jo gerne skal have styr på ;-).

Næstformanden Henriette T Hansen har for kort siden født en stor lille dreng (TILLYKKE), og har barselsorlov i Nationalpark Thys bestyrelsen. Miljøministeren har derfor udpeget undertegnede som barselsvikar. I næste nummer af Hjejlen vil der være en længere beskrivelse af det arbejde der pågår lige nu. Til den tid vil Danmarks første nationalparkplan være vedtaget!

Og så har lokalafdelingen igen fået medhold i en klage i naturklagenævnet! Mere om dette på hjemmesiden.

Og så undgår det nok ikke nogens opmærksomhed, at der i HJEJLEN er vedhæftet girokort til indbetaling af bidrag, samt indbetaling af abonnement for 2010. Bestyrelsen har erfaret, at fra valget af girokort de seneste 2 år, har betydet en massiv nedgang i frivillige bidrag. Dette prøver vi nu at rette lidt op på, og håber, at der stadig er medlemmer, som ønsker at bidrage til bladets fortsatte eksistens.

Glædelig jul, mon ikke der bliver tid til nogle dejlige naturoplevelser i fridagene omkring jul og nytår.

Jan S. Kristensen

Indkaldelse til
GENERALFORSAMLING I DOF-NORDVESTJYLLAND

Lørdag den 27. februar 2010.

Mødested: Naturcenter Brokholm, Vejsmarkvej 15, 7870 Roslev, kl. 12:00.

Dagsorden iflg. DOF's vedtægter:

1. Valg af dirigent
2. Beretning om lokalafdelingens virke i 2009
3. Fremlæggelse af revideret årsregnskab til godkendelse
4. Fremlæggelse af budget til godkendelse
5. Valg af bestyrelsesmedlemmer og suppleanter
(på valg er: Jan S. Kristensen, Susanne Primdahl, Lars Mogensen, Anni Opperstrup, Thomas Buus Nielsen)
6. Valg af revisor
7. Valg af medlemmer til DOF's repræsentantskab (kun i ulige år)
8. Forslag fra medlemmerne
9. Eventuelt

Forslag med begrundelse sendes skriftligt til formanden senest tre uger før generalforsamlingens afholdelse. Den samlede dagsorden med indkomne forslag offentliggøres på lokalafdelingens hjemmeside (www.dof-nordvestjylland.dk) senest to uger før.

Lokalafdelingen er vært ved en beskeden frokost m. øl og vand ved mødets start, samt under mødet kaffe + the med kage.

Der arbejdes på et underholdningsindslag til efter generalforsamlingen. Hvad det bliver vil blive offentliggjort på hjemmesiden i god tid inden.

Inden generalforsamlingen er der ekskursion i området omkring BROKHOLM SØ.

Mødetid og -sted: Kl. 10:00 ved Naturcenter Brokholm

Ørnens Dag i Thy og Vejlerne D. 7 Marts 2010

Den landsdækkende **Ørnens dag** bliver igen i 2010 afviklet bla. i Vejlerne og Isbjerg ved Nors sø/Hansted reservatet.

På trods af at vi sidste år ikke havde heldet med os hverken på Isbjerg eller Vejlerne, prøver vi igen. Vi har derfor også i år taget såvel Isbjerg/Nors sø/Hansted reservatet og Vejlerne på programmet.

Da obs.pladsen på Isbjerg jo ikke er skærmet mod elementernes rasen, og ved vestlige vinde er et hundekoldt sted, bliver stedet her kun bemanded mellem kl. 10.00 og 12.00 (og så håber vi på bedre vejr i end sidst)

På Vejlerne vil vi igen bemande flere tårn i løbet af tidsrummet 10.00-14.00.

Den store tilstrømning af interesserede, har tidligere vist sig svær at håndtere i Bygholmcenteret alene. Derfor prøver vi gennem dagspressen og Internettet at få folk dirigeret ud til flere tårne samtidig. Samtidig vil de enkelte turledere stå i tlf. kontakt med hinanden. Det vil herefter være muligt at formidle evt. ørneobs. ud til alle deltagere. Det vil dog kun forventes at kun er Bygholm centeret som vil være bemanded med turledere i hele tidsrummet.

Tid og sted:

Vejlerne kl. 10.00 - 14.00

Turledere:

Erling Andersen, Flemming Skovgård

Jan S. Kristensen & Knud Erik Kristensen

Byholm centeret, på byholmdæmningen

Kraptårnet, ved Thorup holme

Arup skjulet, nord for Arup Kirke

Isbjerg kl. 10.00 -12.00

ved nord enden af Nors sø (Hinding)

Turleder:

Jens Jørgen Andersen

At være på fuglekursus

Af *Marianne Suhr*

- at være på rovfuglekursus

4 døgn ved Falsterbo med Klaus Malling Olsen som lærer

Onsdag den 2. september - vejret var rimeligt, blev bedre og bedre efterhånden som vi kom østpå, og aftenen var simpelthen perfekt. Vi – Susanne Primdahl og undertegnede – kom med vilje til Falsterbo lidt før for at "snuse" lidt inden vi skulle møde kl. 17 på Falsterbo Kursgård i Höllviksnäs. Det indtryk, som jeg husker så længe efter var de mange stenpikkere, som vi fandt på en eng/hedestrækning – det var vi ikke vant til.

Tilbage til Kursgården med indkvartering i to huse med hver 4 dobbeltværelser, så der var god plads til os 8. Hvert hus havde en kogeniche med køleskab og vask og det var så det, men aftensmaden blev serveret, så der var det fornødne. Hurtigt ind med bagagen og så til samling omkring aftensmaden, og straks efter til Inre Foteviken, et omfattende rørskovsområde, hvor vi primært skulle se rørhøgene gå til ro for natten. Der var vel en 12-14 stykker, men det var svært at holde styr på, for de flyttede rundt indtil stedet og naboskabet var ok (flere rørhøge forsvandt ned i rørerne ca. de samme steder). Der var da også en enkelt hedehøg iblandt - den 1. og hidtil eneste, som jeg har set, så jeg fik lige skruet forventningerne ekstra op. Der var masser af store gåseflokke, men nu var det rovfuglene, der var i centrum.

Næste morgen var Klaus flink – vi skulle først være i bilerne kl. 8, og hvorfor det? Joh, rovfuglene trækker ikke nødvendigvis helt tidligt om morgenen, men antallet af parkeringspladser ved Nabben/Falsterbo Fyr er meget begrænset og antallet af fuglekiggere på stedet omfattende, men det var hverdag, så søgnin-gen var ikke helt så stor. Det blæste og regnbygerne kom og gik. Vi havde et il-delugtende dobbelt toilet ved fyret som tilflugt, når vejret var værst. De talrigeste arter, gul vipstjert og skovpibere, mere hørte vi end så, men den nærliggende bid af en golfbane husede en del fødesøgende af førstnævnte. Den talrigeste rovfugl var spurvehøgen. De kom enkeltvis eller i mindre flokke, nogle så vi ikke mere, andre fortrød, da de så vandet og fløj ind i landet for at tænke sig om en ekstra gang. Der kom enkelte tårnfalke og i dagens løb enkelte rørhøge, som søgte føde i området. Vi så enkelte hvepsevåger, som var en af kursets "focusfugle", da de trækker i meget store tal først i september. Vi flyttede ud på Nabben for at se om et andet punkt var mere eftertragtet, og så har jeg noteret

at vi havde fiskeørn, dværgfalk og rød glente. Hjem igen, 20 minutter fri indtil aftensmad, så vi kunne justere påklædning og klare private ærinder og tyve minutter efter aftensmad til at hente div. litteratur og håndkikkert og så et par timers teori med en veloplagt lærer, som tegnede vingeprofiler, vingestillinger og kropsdetaljer og dernæst "beviste" teorien med en masse dejlige lysbilleder. Håndkikkerten var til for at se detaljerne på lysbillederne uden at hele holdet skulle defilere forbi lærredet.

Falsterbo Fågelstation har profs på Nabben fra 1. august til 20. november, der tæller de modige fugle, der trækker, hvilket også indebærer at de holder styr på dem, som "får kolde fødder" og vender tilbage igen. De har et fleksibelt læskur til at tage det værste vejr, og står der fra gryningen til mini-

Foto Marianne Suhr

mum kl.14 og hvis der er yderligere rovfugletræk bliver de på posten. Medarbejdere fra samme fuglestation skiftes til at skrive dagbog på nettet, så vi alle kan følge med i hvordan det går. Jeg kan se på dagbogen at torsdag regnede det og fredag blæste det.

Fredag gik vi hurtigt ud på Nabben, men det blæste fra SV, nærmest kuling. Spurvehøgene fløj tappert fra den ene tue af marehalm til den næste på strandvolden, men når de nåede yderste pynt måtte de fleste vende om. Dette vejr var helt fint for lille kjove, som der netop var invasion af. De fløj langt ude over Øresund, og havde vi ikke haft Klaus med, havde jeg end ikke anet deres eksistens, men når først bevægelsesmønsteret havde sat sig på nethinden, var de lette at spotte fra mågerne. At det var lille kjove og ikke en af de andre så jeg dog først overbevisende næste dag, da vi fik en lidt tættere på – stadig med guidning. Vejret var stadig en udfordring, så torsdag tog vi en tur langs kysten for at se, hvad der lå i havnebassinerne og ind i landet for at møde en havørn ved af søerne og fredag havde vi lidt ekstra teori midt på dagen mens det værste regnvejr drev forbi. Selv så blæsende en dag har jeg noteret 23 forskellige arter, så der er altid noget at se på. Hjem til aftensmad og teori.

Lørdag blæsende og byger. Vi havde efterhånden set over hundrede spurvehøge

og vel en snes hvepsevåger. Vandrefalk og lærkefalk kom også på listen., men denne dag var lidt bedre og vi blev i området – lidt ved fyret noget ved Nabben lidt ved Ljungen osv. og efterhånden fik vi rigtigt mange fugle at se. Klaus repeterede hele tiden hvad vi skulle lægge mærke til på de enkelte fugle, så det var om at stå i nærheden, så man kunne høre. Specielt når vi stod på Nabben, hvor fuglene blev opdaget over træerne 1 km borte, kunne vi repetere flyvestil og kendetegn efterhånden som den kom nærmere og flere af detaljerne var til at se. Klaus var ekvilibristisk, når han lynhurtigt håndterede briller, kikkert og et kamera med en 400 mm tele, begge sidstnævnte hænger om halsen. Han er brillebruger, men tager dem "af" for at se i kikkert, det vil sige at han slynger den ene brillestang ned på halsen, så brillerne ligger over næsetippen, ser i kikkert eller kamera og så tilbage med brillerne hundreder af gange om dagen mens han fortæller om det vigtigste om netop denne observation. Jeg var ret fascineret af synet, og imponeret over at han kunne nå alt det og alligevel få en masse detaljer med, som jeg knapt nåede at se. I perioder med få fugle nåede han at netværke blandt et ikke ringe antal bekendte på lokaliteten. Hjem til aftensmad og teori, men denne aften fik vi lidt tidligere fri, da der var en yderst interessant fodboldkamp i fjernsynet, som nabohuset var interesseret i. Så fik vi endelig en times tid til at snakke med vores husfæller.

Søndag skulle vejret være en tand bedre, og var det vel osse, men vinden var gået i en nordlig retning, og så er trækket mere spredt. Rygtet sagde at der havde været hundreder af hvepsevåger ved Börringesjön om lørdagen, så vi satte os spændt til at vente på dem, først på Nabben og siden ved Kanalen. Vi så nogle stykker men ikke tilnærmelsesvis det meldte antal. Der var

Foto Marianne Suhr

stadig mange spurvehøge og såmænd osse 5 traner + div. Dagen gav i alt 38 arter. Vi drog vestover ved 2-tiden, da der er lang – meget lang – vej til midtjylland, når man har været "på" i fire døgn. Susanne klarede at være en god chauffør hele vejen hjem, men det kostede adskillige tørrede jordbær for hele tiden at holde blodsukkeret oppe og ikke miste koncentrationen. Tak til Susanne fordi hun lokkede mig med på denne tur!

Foderbrættets glæder

Af *Susanne Primdahl*

Jeg har lige nydt en efterårstur sammen med en af hundene, hvor jeg blandt andet hilste på den store tornskade og hørte en ravn give lyd flere gange lige i nærheden. Oveni sætter de smukke efterårsfarver ekstra kolorit på udendørsaktiviteterne for tiden. Men nu er jeg altså kommet hjem, og mit blik falder på aktiviteten på og omkring havens foderpladser.

Det er utroligt, hvad man kan få igen af glæder, når man fodrer havens fugle, og især hvis man gør det året rundt. Faktisk er min erfaring, at yngletiden er det tidspunkt på året, hvor der bliver spist allermost på foderbrættet. Det lader til, at fuglene sætter stor pris på lidt fast food, når de har travlt med at bygge rede og holde rivaler ude af territoriet. Når æggene er klækket og ungerne skriger på mad, hver gang forældrene kommer forbi, bliver der også suppleret fra Restaurant Foderbræt. Der er dog stor forskel på, hvilke arter der benytter sig af tilbuddet i yngletiden. Nogle arter ses på foderbrættet året rundt, mens andre kommer der meget sjældent i sommerhalvåret. F.eks. er den store flagspætte, stærene, spætmejerne og musvitterne nogle af de flittigste forårs- og sommergæster, mens arter som f.eks. træløber, grønsisken og fuglekonge bestemt kun ses der om vinteren.

Der er også forskel på, hvilke fodertyper de forskellige arter foretrækker. Jeg tilbyder mine fjerede venner 5 forskellige retter. Tre forskellige foder-

brætter med hhv. solsikkefrø, hampfrø og havregryn blandet med rapsolie. Derudover et par holdere med jordnødder og så foderautomatet med guldkorn, som min mand kalder dem. Det er afskallede solsikkefrø, som godt nok er dyre, men udmærker sig ved, at der ikke er særlig stort spild. Grøniriskerne har en uvane med at sortere i solsikkefrøene, og de, der bliver sorteret fra, lander på jorden. De afskallede kerner på jorden bliver stort set spist op i modsætning til, hvis jeg bruger almindelige solsikkefrø, så derfor er de prisen værd.

Hvis jeg skal nævne en favorit blandt de 5 fodertyper, bliver det helt klart havregrynene. Når der bliver spist mest, kan de små kræ sætte flere kilo til livs om dagen. Det er nemt at lave og billigt i betragtning af, at der ikke er noget spild i form af skaller. Jeg blander 1 kg. havregryn med ca. en halv liter rapsolie, lader det lige stå og trække lidt, og så bliver det serveret. Nu lyder det, som om vi har de mest dovne fugle i vores have, men det skal retfærdigvis nævnes, at de også selv gør lidt for sagen. De sørger altid for at så en del solsikker rundt i haven, og nogle af dem får selvfølgelig lov at vokse op og bliver spist i løbet af efteråret. Det er i øvrigt sjovt at se, hvor fuglene gerne vil gemme forråd. F.eks. spirer der altid solsikkefrø i revnerne på nogle gamle træstubbe, og det ser også ud til, at blomsterkrukker er et yndet gemmested. Krukkerne er nu et dårligt valg, for dem vil jeg selv have lov at bestemme over, så der bliver spirerne rykket op med hård hånd.

Spurvehøgen fodrer vi også, om end det er indirekte. Den har luret, hvor der er masser af mad, så den kommer dagligt på besøg. Nogle gange er den så fræk, at den sidder på taget af et foderhus og venter på, om en lille lækkerbisen skulle være dum nok til at komme forbi foderet. Det er ikke rart at se, når spurvehøgen går i gang med at spise en fugl, som endnu ikke er død, men spurvehøge skal jo også have noget at spise for at overleve, så vi vender ryggen til den ubehagelige del og nyder til gengæld synet, når den en anden gang suser ned gennem haven eller sætter sig på svalegangens rækværk bare en meter fra stuevinduet.

Mad alene gør det ikke. Hvis man gerne vil have mange fugle i haven, er det lige så vigtigt at sørge for vand. Når fuglebadet fryser til om vinteren, fungerer en hundefoderskål i stål fint. Når vandet er frosset kan isklumpen nemt bankes ud, så der kan fyldes vand i på ny.

Fuglefodring giver også sidegevinster. Pindsvinene går efter de olieholdige frø, som er tabt på jorden, og vi har mange egern, som er vilde med både solsikkefrø og havregryn med olie. Jeg har aldrig helt forstået dem, som gør alt for at holde egern fra fuglefoderet. De er både kønne og sjove at iagttage, og de og fuglene finder fint ud af at enes om foderet. Nu vil jeg se frem til, at alle bladene falder af træer og buske. Selv om haven bliver lidt kedelig, har det den fordel, at fuglene bliver meget lettere at få øje på. Jeg har altid en kikkert stående på køkkenbordet, for køkkenvinduet er det sted i huset, hvor der er overblik over de fleste foderpladser.

Studiekreds fylder ét år

Af Susanne Primdahl

For et år siden skrev jeg også i Hjejlen - den gang i et forsøg på at samle en flok fugleinteresserede, som havde lyst til at dele deres fælles interesse med hinanden. Det blev til en flok på 11, som i løbet af det seneste år har haft en masse hyggelige timer og gode oplevelser sammen.

Vi samles en gang om måneden. I den mørke tid foregår det indendørs i lånte lokaler hos Cornator i Viborg, hvor vi skiftes til at komme med indlæg, som på en eller anden måde relaterer sig til fugle. Vi vælger selv, hvad vi vil fremlægge, og indtil nu har vi hørt en række lærerige præsentationer af forskellige fugle og deres levevis. Derudover har vi oplevet et par spændende fotoforedrag - det ene om vandrefalkene på Møns Klint, det andet om en fuglerig ferie-rejse til Færøerne og Island. Vi er også blevet præsenteret for en række dejlige fuglefotos taget af en studiekredsdeltager med evner indenfor fotografering, og så har vi fået vækket interessen for naturpolitik med et indlæg om risikoen for en stor og langvarig udledning af salt og andre stoffer i Hjarbæk Fjord med de negative konsekvenser, det kan få for bl.a. de mange hvinænder, der raster på fjorden i vintermånederne.

I årets lyse måneder, hvor det lader sig gøre at tage på fugletur om aftenen, har vi besøgt forskellige lokaliteter i nærområdet, hvor vi flere gange er blevet overrasket over antallet

af forskellige fugle. Der var f.eks. de mange bynkefugle og hedelærkerne på Finderup Øvelsesterræn, småspoverne ved Spøttrup Sø, fiskeørnen ved Hjarbæk Fjord og skærpiberen i Kølsen for blot at nævne nogle få eksempler.

Men der skal også være plads til hygge. Vi skiftes til at medbringe brød til kaffen, og så bliver der ellers snakket løs om, hvad der er oplevet siden sidst.

Udover vores tirsdagsmøder har der været arrangeret en fælles tur til Skagen i maj for at kigge på fugletrækket. Der var ikke så mange fugle,, som der efter sigende plejer at være, men alligevel havde vi nogle fantastiske oplevelser. Selv havde jeg ikke mindre end seks nye arter med hjem på listen fra de dage.

I oktober var vi på den igen med en fælles tre-dages tur til Falsterbo.

Denne gang var det især mange havørne, røde glenter og spurvehøge, der blev oplevet - og så var der de tusindvis af ringduer og hulduer, der kom i den ene store flok efter den anden og trak ud over vandet på vej mod lidt varmere egne for vinteren.

Jeg ser frem til næste års studiekredsmøder og -ture, og skulle nogen have fået lyst til at være med, kan jeg oplyse, at vi har 3 ledige pladser. Det stiller ingen krav til dine kundskaber - du skal bare have lyst til at være med og bidrage med et indlæg en gang imellem.

Skriv en mail til mig på sus_primdahl@hotmail.com eller ring på tlf. 2170 6203.

DOF Nordvestjylland arrangerer fuglestemmekursus i Viborg i 2010:

Lær fuglesangen at kende

Få sat navn på fuglestemmerne. Vekslede mellem kursusaftener og fugleture gennemgår vi fuglesang og kendetegn hos en række af vore almindelige sangfugle. Vi starter i marts, hvor et overskueligt antal arter synger, og tager fat på resten, som foråret skrider frem. Undervejs skal vi bl.a. på nattergaletur i mosen og natravnetur i skoven! Kurset henvender sig til begyndere.

Kurset starter 23. marts og slutter 1. juni, og inkluderer otte mødeaftener (tirsdage) og fire fugleture. Kurset arrangeres af DOF Nordvestjylland og afholdes i Viborg, alle er velkomne – også ikke-medlemmer. Kursusprisen er 550 kr. Tilmelding sker til undertegnede.

Ole Lilleør
Baldersvej 19
8800 Viborg
Tlf. 86 82 80 32
lilleor@gmail.com

En stor tak

til alle, som i det forgangne år har indbetalt bidrag til Hjejlen og lokalafdelingen.

Det ser ud til, at vi med afskaffelsen af girokortet har gjort det mere besværligt for de medlemmer, som gerne vil give et bidrag. Det var ikke meningen, så i dette nummer af Hjejlen har vi valgt at indlægge et girokort. Det er muligt at skrive en besked på girokortet, så udover frivillige bidrag kan det også anvendes af abonnenter bosat udenfor lokalafdelingens område, som ønsker at forny deres abonnement på Hjejlen. Et årsabonnement for 2010 koster 70 kr.

Fuglekursisternes tur 10. oktober 2009 til Agger Tange

Af Verner Hansen

Nu troede I nok lige, at ekskursionsnotesføreren havde kinabogen med på turen, men nej! Jeg kunne dog ikke lade være med at notere følgende bag øret:

Af rovfugle så vi først og fremmest vandrefalk og havørn. Den sidste gav indtil flere flyveopvisninger. Så var der de to gåsearter grågås og lysbuget knortegås. Førstnævnte kan bl.a. kendes på snakketøjet, mens sidstnævnte er "pæn".

Og hvordan er det nu, man genkender ænderne – hvilke "karakterer" har de? De mange spidsænder kunne kendes på, at de lå med r... i vejret i vandskorpen – men hvordan trækker de vejret? Vadefugle var der også en del af. Jeg tror, at alle nu ved, at strandhjejlen har store øjne, rødbenen har – rødlige – ben og sandløberen

har et stort løbepotentiale. Men hvorfor har op til 2/3 af alle små kobbersnepper kun et ben?

Og lige som vi alle troede at sensommeren var langt væk, så vi også lige – nok årets sidste landsvaler og klyder.

Ud på den store mole skulle vi også. Her var irriterende mange engpibere og irriterende få skærpibere, og vi fik nærkigget både rødstrubet lom og sortstrubet lom, samt nogle lomvier ganske tæt på. Vores turleder sagde, at han så sortgrå ryle. Det ku' vi så ik' se!... Men på en forholdsvis nærliggende lille mole så vi sandløbere og stenvendere. Ude over havet så vi lidt edderfugle og sortænder.

Jeg har slet ikke nævnt alt, hvad vi så og oplevede her, men vi havde en rigtig god dag til en af Nordvestjyllands bedste fuglelokaliteter. Tak til Ole for kyndig rundvisning og vejledning.

E-mail service

Vil du gerne deltage i DOF Nordvestjyllands arrangementer, men glemmer nogle gange datoerne, så er der hjælp at hente. Vi sender nemlig besked ud ca. en uge før hvert arrangement til alle, som ønsker det. Det eneste, du skal gøre, er at sende din e-mail adresse til Susanne Primdahl (sus_primdahl@hotmail.com), som så sætter dig på modtagerlisten.

Brancheorienteret IT
indenfor brancherne:

**MØBEL
TEKSTIL
INDUSTRI**

CORNATOR

Livvej 23
8800 Viborg
Tlf. +45 70 20 79 70
www.cornator.com

Konservatoren i Aalestrup

- Trofæmontering
- Udstopning af fugle og pattedyr
- Restaurering af præparater
- Udlejning og salg
- Garvning af skind

JANE OG VAGN REITZ

- aut. zoologisk konservator fa.

Nørrehedevej 33 • 9620 Aalestrup • Telefon og fax 98 64 18 91

En usædvanlig søndag eftermiddag ved Viskum

Af Thorkil Brandt

Nørreådalene ved Viskum er et af mine foretrukne fuglesteder. Gennem årene har jeg besøgt dette naturskønne og fredfyldte område et stort antal gange. Der er altid noget at se på. Forår og efterår raster hundreder af svømmeænder ved søerne. I vinterhalvåret kan der ses op til 1000 Grågæs, ofte med indslag af andre gåsearter som Blisgås og Bramgås. I perioder med lav vandstand ses vadefugle af mange forskellige arter, ofte i overraskende store antal. Således satte søerne i foråret 2004 uofficiel Danmarksrekord i Tinksmede og Temmincksryler med hhv. 360 og 74 individer. Gennem årene er der set flere sjældne fugle, f.eks. Stylteløber og Sort Stork. Og der er set Odinshane og Kærløber, to sjældne vadefuglearter, som ellers næsten udelukkende ses på kystlokaliteter. Og i marts i år var der et 3-dages besøg af en Sølvhejre.

Søndag den 20. september 2009 var vejret smukt og solrigt. Jeg var netop færdig på mit arbejde, og det skønne vejr fristede mig til en sløjfe forbi Viskum inden hjemturen til Tindbæk. Normalt stopper jeg først ved Østervangsvej nord for den østlige sø, herfra har man et godt udsyn over engarealerne og selve østsøen. Dernæst plejer jeg at tage et stop på P-pladsen vest for Viskum Hovedgård, inden det bliver tid til at indtage den vigtigste observationspost lige syd for kir-

kegården og midt mellem de to søer. Allerede inden jeg har standset bilen på den højtliggende P-plads vest for hovedgården, er to hvide "ting" på engen vest for søerne sprunget mig i øjnene. Jeg stopper hurtigt, kikkerten kommer for øjnene og – ganske rigtigt: det er to Sølvhejrer. De flotte hvide fugle med gule næb står side om side på den fugtige eng og pudser og piller deres fjerdragt. Jeg ringer til Tonny Ravn Kristiansen, der melder fuglene ud på DOF-call, og jeg får også ringet til et par andre lokale fuglefolk, der ligesom jeg selv ikke er på DOF-call.

Lidt senere tager jeg hen til observationsposten ved kirkegårdsdiget. Jeg går lidt ned ad markvejen for at få endnu et par glimt af de to Sølvhejrer, og det lykkes. En enkelt gang er de også kortvarigt på vingerne, måske pga. en ræv.

Omkring 17:45 bliver jeg opmærksom på en fugl, der flyver i lav højde ved den nordlige bred af østsøen. I de splitsekunder, der går, inden jeg får kikkerten for øjnene, når jeg at tænke nogenlunde følgende: "Nå, der kommer nok en Skarv; nej den ser mærkelig ud, den er for lille og spinkel, den har en forkert farve – den er for brun, dens hals er for tynd og den flyver ikke som en Skarv". I kikkerten bliver de første indtryk bekræftet, og det viser sig tilmed, at fuglen har et langt, krumt, storspovelignende næb. Vel 15-20 meter fra mig står et ældre ægtepar fra Egå ved Århus, Rita og Allan Hazell, og jeg råber til dem:

Fortsat side 19

Fiskeri

Outdoor

Gode oplevelser
fortjener godt udstyr!

PH Grej / PH-Outdoor.dk, Nørremøllevej 109, 8800 Viborg
Tlf. 86 62 21 13 - www.ph-outdoor.dk

Aktier eller obligationer?

Din personlig rådgiver kan give dig svaret.

Der findes flere forskellige måder at spare op til pension på, og det kan være svært at vælge. Sammen med din personlig rådgiver kan du finde frem til den løsning, som passer til netop dig.

For at få din personlige rådgiver skal du være med i vores Fordelsprogram. Kom ind i filialen eller læs mere på vores hjemmeside.

Gør det muligt

Viborg Afdeling
Sct. Mathias Gade 68
89 28 28 28
nordea.dk

Nordea

"Sort Ibis". Jeg opdager nu, at de også er blevet opmærksomme på fuglen. I teleskop ses herefter følgende: En mørk, brun-sortagtig fugl med markante, lange og sorte ben, der rager tydeligt ud bag halen. Fuglen har et langt og nedadbuget næb, der virker gullig-brunt; det er lysere end fjerdragten og har form som et spove-næb. Det meste af kroppen er mørke-brunlig, dog er hals og hoved lysere, og disse områder er overstrøet af et stort antal lyse pletter eller striber. Halsen er ret lang og tynd. Ved næbbasis er fuglen relativt lys, dog næppe hvid. Der er Fiskehejrer og forskellige svømmeænder som sammenligningsgrundlag, og jeg får indtryk af, at fuglen godt og vel har størrelse som en Stor Regnspove. På grund af de mørke farver skiller den sig dog noget tydeligere ud fra omgivelserne, end en Storspove ville gøre. Den Sorte Ibis flyver en overgang ligesom søgende rundt ved den nordlige bred af søen; det ser ud som om, den overvejer at slå sig ned og den skifter flere gange retning. Omsider begynder den dog at gå stadig højere til vejrs, idet den veksler mellem temmelig hurtige, "padlende", skestørke-agtige vingeslag og perioder med glideflugt. Den tager efterhånden stadig mere højde, speader tempoet op og begynder målbevidst at trække væk i østlig retning, idet den stadig skifter mellem aktiv flugt og glid. Helt tilfældigt ankommer Erik Bräuner fra Viborg lige akkurat, mens den Sorte Ibis stadig kan ses, og han når at følge den mørke fugl med det krumme næb i teleskop, inden den tabes af syne over Nørreådalens ud for

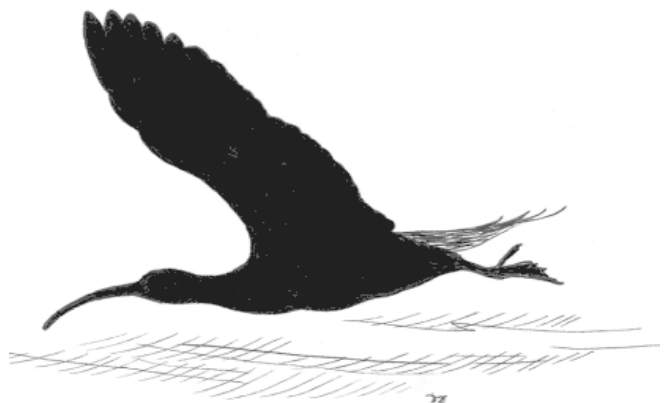
Øby.

Jeg ringer igen rundt til nogle af egenens ornitologer, bl.a. Stinne Aastrup, der melder Ibisen ud på DOF-call. Desværre vender den sjældne fugl ikke tilbage. Stadig ved 19-tiden står vi en lille flok ornitologer ved kirkediget, og pludselig går de to Sølvhejrer på vingerne og trækker væk i nordøstlig retning.

Men hvor kom den Sorte Ibis fra? Det mest sandsynlige er nok, at den har rastet i sjavvandet ved søbredden, godt gemt af bredvegetation. Den kan også have gået i den drivvåde eng øst for de udgåede træer, inden den gik på vingerne og blev opdaget.

Den Sorte Ibis er nok den hidtil sjældneste fugl, der er set ved Viskum. Arten har status som en meget sjælden gæst i Danmark. De nærmeste ynglepladser ligger i Sydeuropa.

Udover Viskum-fuglen er der siden årtusindskiftet set 6 Sorte Ibiser i Danmark: hele 4 i 2002 – 2 på Sjælland og 2 i Jylland, 1 på Vestamager 28/9 2004 og endelig en fugl, der i perioden 28/9-2/11 2006 holdt til ved Tobberup lidt vest for Hobro. Denne Ibis blev oftest set på møddingspladsen ved en mindre gård.

Fugle og folk i Kenya, på Flores og i Danmark

Søndermølle, Vinkelvej 40, Viborg

onsdag d. 20. januar 2010 kl. 19.30

- Læste du artiklen om Flores i Fugle og Naturs novembernummer?
- Har du lyst til at se og høre mere om DOFs internationale samarbejde med søsterorganisationerne i Kenya og Indonesien?
- Så er der denne aften mulighed for at høre Lars Mogensen, Henriette Tøttrup Hansen og Kirsten Marie Haugstrup fortælle og vise billeder fra Flores og Kenya

Se også side 25

Mærkning af ride med farveringe og datalogger - Bulbjerg 4. juli 2009

Af Jens Søren Michelsen Krag

Den er god nok, den har kun tre tæer. Riden, jeg holder, er sølvhvid, har rød øjenring og gult næb og tuschsorte vingespids. Selvom den var rigeligt smuk i forvejen, er den nu pyntet med lysegrøn datalogger, samt farve- og stårling. Dermed er den officielt indrullet i Danmarks Miljøundersøgelser's projekt *Farveringmærkning og montering af geolokator-loggere på danske rider*. Riden er ikke spor tryk ved situationen og kvitterer med at gylpe halvfordøjede tobiser op på min anorak. Det lugter skidt.

Projekt *Farveringmærkning og montering af geolokator-loggere på danske rider* er med i et Nordatlantisk samarbejde, der involverer Rusland, Norge, Færøerne, Frankrig, Storbritannien, Irland, Island, Grønland og Canada. De ti dataloggere vi har med, skal bestemme fuglens position uden for ynglesæsonen. Seniorforsker Morten Frederiksen prøver med projektet at få et fingerpeg om, hvad sidste års katastrofale ynglesucces på Bulbjerg skyldes, og årsagerne til en voldsom nedgang i antallet af ynglende rider i Nordatlanten. Dataloggeren kan næste år fortælle, hvor riderne opholdt sig i vinterhalvåret, og måske dermed afsløre, om en lav ynglesucces skyldes faktorer i eller uden for ynglesæsonen. Bevæbnet med en teleskopisk stang, der vist egentlig er beregnet til at redde

golfbolde med, en temmelig lang stige, farve- og stålringe, samt dataloggere, tog Carsten Scultz og undertegnede til Bulbjerg for at mærke rider. En smuk morgen, hvor selv havet knapt gad skvulpe op på stranden og stålmene havde efterladt spor i sandet nedenfor klitterne.

Carsten Schultz kravler op ad stien og nærmer sig roligt en hylde med en ridende. Fuglen ænses ikke stangen, måske fordi den kun har fokus på Carsten? På spidsen af stangen er der monteret en løkke af kraftig monofil nylon, og den listes langsomt om halsen på riden. Med vilde bask med vingerne, går det ud over kanten. Trygt nede på stranden tager jeg imod, forsøger at få hoved og hale til at vende rigtigt og befri fuglen. Lige så venligt jeg prøver at behandle dyret, lige så uvenligt basker, bider og hakker den. Måske har den ikke læst DMU's projektbeskrivelse?

Da jeg selv prøver at stå oppe på stien, er jeg mere urolig end riderne. Bulbjerg tårner sig op med overhæng og jeg føler mig noget udsat. Det er riderne der er i deres rette element

heroppe. Nylonløkken holdes åben af en krølle indtil den strammes om ridens hals. Riden tager ikke skade, men skal selvsagt befries hurtigt. Da jeg endelig er inde på livet af en ride driller løkken. Riden finder sig tålmodigt i mine ægterier og bliver siddende. Endelig lykkes det og riden tumler ned. Den mærkes og slippes, og flyver en hurtig runde inden den er tilbage på reden.

Kun adulte fugle mærkes med datalogger og farveringe. I alt ti fugle mærkes med datalogger og yderligere 14 nøjes med farvering og stålring.

Farveringene er mørkeblå med hvid indskrift (et tal og et bogstav). To unger mærkes også med stålring og en enkelt adult fugl havde allerede ring på. Den aflæses og slippes fri.

Flere af de befriede rider gylper tobiser (formentlig) op og der må altså være fø-

de nok omkring kolonien, hvilket bekræftes af flere unger rundt i rederne omkring os.

Næste forår skal riderne fanges igen og dataloggeren aflæses. Forhåbentlig bliver vi så lidt klogere på, hvad der bestemmer ynglesucces og årsagerne til nedgangen i antallet af ynglende rider i Nordatlanten. Og forhåbentlig vil vi udvise politisk vilje overfor de tiltag, der måtte være nødvendige for, at vi fortsat kan nyde så smukke og spændende fugle som riden.

I dag minder lugten fra min anorak mig stadig om riden, og et er sikkert: til foråret skal jeg til Bulbjerg og se til mine rider.

Ride 1A i Hanstholm Havn 29/8 2009, side om side med en Sorthovedet Måge med belgisk ring. Riden blev fanget på Bulbjerg 18/6 2009 og udstyret med farvering, metalring og datalogger. Foto: Tonny Ravn Kristiansen

HUSK

-at medlemmer bosiddende uden for amtet kan bestille et abonnement på HJEJLEN.

Dette kan ske ved at ringe til Eyvind Lyngsie Jakobsen på 8667 1646 eller ved at sende en email til ham på adressen e.lyngsie.jakobsen@jydepost.dk.

Orientering om DOF-Birdlife og udvekslingstur af DOF-frivillige til Kenya.

- 3 kenyanske caretakere besøgte i september 2009 Danmark, for på den måde at udveksle erfaringer og nye ideer med nogle af os fra DOF.
- Vi var 2 caretakere som så til gengæld besøgte Kenya i oktober i år. Vi skulle der opleve og udveksle erfaringer om vores fælles natur.
- Udvekslingen mellem de 2 lande handler om vidensudveksling- og erfaringer fra natur- og fuglebeskyttelsen i henholdsvis Kenya og Danmark.
- Projektet i sig selv handler om, at skabe en fælles miljøforvaltning for forbedrede levevilkår omkring Important Bird Areas i Kenya.

- Vi har deltaget i det årlige SSG-møde i Nairobi. Det var meget givende og spændende at deltage i mødet sammen med vores kenyanske fuglevenner.
- Besøgene har været særdeles givende, både på det menneskelige plan, men samtidig også rig på naturoplevelser.

HJEJLEN

- Vi har fået megen nyttig viden med os og en masse gode oplevelser sammen med vores kenyanske værter.
- Så kom og hør om vores oplevelser. Måske er det dig som skal med næste gang?

KOMMENDE TURE m.m.

Julehyggemøde på Søndermølle -årets ornitologiske oplevelser

Torsdag den 10. december kl. 19:00

Mødested;

Søndermølle, Vinkelvej 40, Viborg.

Traditionen tro holder vi julehygge-komsammen for alle vores medlemmer på Søndermølle, hvor lokalafdelingen er vært ved et let juletraktament.

Øl/vand kan købes.

Aftenens program er helt uformelt .

Som noget nyt i år, skal vi klippe og klistre. Og bare rolig, det er ikke juleklip, men en ny Quiz.

Med masser af overraskelser. Traditionen tro vil quiz-Frits igen i år lave en sjov fuglequiz.

Det plejer at være en rigtig god aften, hvor man får lejlighed til at mødes med gamle, men så sandelig også nye fuglevenner. Alle er velkomne, og vi håber på et rigtigt stort fremmøde.

Mødet forventes afsluttet ca. kl. 22.

Morgenfugletur til Hald sø,

Søndag d. 20 december.

Mødested;

P-pladsen ved laden,
Hald Hovedgaard kl. 9.00

Turleder; Ole Lilleør (86628032.)

Årets juletur her midt i travlheden. I vandløbene ved søen er der mulighed for vandstær, isfugl og bjergvipstjert.

På søen er der mulighed for forskellige vandfugle. I skovene er der mulighed for sjagger, vindrossel, silkehale m.fl. Husk varmt tøj.

KOMMENDE TURE m.m.

Nytårstur til Agger Tange Søndag d. 3 januar 2010

Mødested:

P-pladsen ved kiosken kl. 9.00.

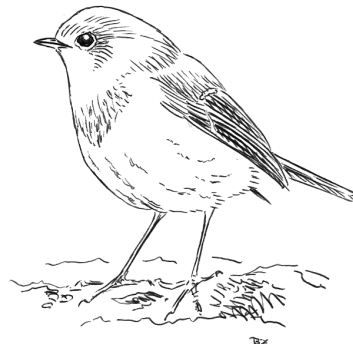
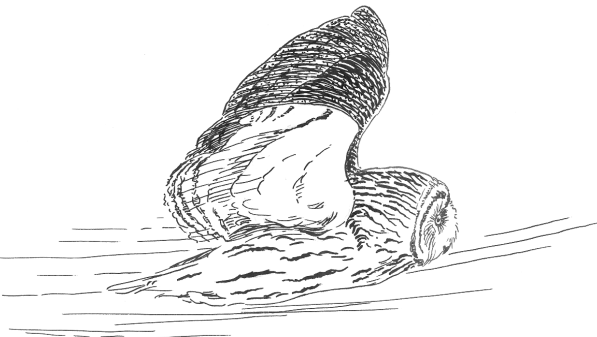
(Der er mulighed for samkørsel fra Viborg, kontakt turleder.)

Turleder; Per Buchwald (86621638.)

På den traditionelle nytårstur til Agger Tange er der et varieret udvalg af overvintrende vadefugle, bl.a. sortgrå ryle. Der er ligeledes flere rovfugle at se, bl.a. vandrefalk, blå kærhøg, og fjeldvåge.

Der er ligeledes mulighed for flere gåsearter; bla. lysbuget knortegås. Der ses dykænder i lagunerne, ved Krik Vig og i havet.

Af småfugle er det muligt at se flokke af snespurve, bjergirisker og bjerglærker. Hvis vi er heldige, er der mulighed for mosehornugle. Husk at det kan være ganske koldt ved Agger Tange i januar!

Besøg et foderbræt

Søndag den 17. januar 2010

kl. 9.00-12.00

Mødested: Bangsvej 15, Stoholm
Turledere: Susanne Primdahl (2170 6203) og Henriette Tøttrup Hansen.

Har du tilmeldt dig den store vinterfugletælling på obsnatur.dk, men har brug for at få lidt bedre styr på artsbestemmelsen af de fugle, du ser på dit foderbræt?

Så har du mulighed for at få hjælp og vejledning denne formiddag. Vi vil stå indendøre og iagttage fuglene på havens foderpladser, artsbestemme dem og snakke om deres opførsel og hvad de spiser. Der vil være rig lejlighed til at stille spørgsmål om fuglene – både dem vi ser på dagen, og dem du har hjemme på dit eget foderbræt.

Foreningen vil byde deltagerne på en kop kaffe og et rundstykke.

Medbring gerne kikkert, så du bedre kan se fuglenes kendetegn.

Ture og møder -annonceres ud over her i HJEJLEN også på
DOF-Nordvestjylland hjemmeside: www.dof-nordvestjylland.dk.

KOMMENDE TURE m.m.

Foredrag om DOF-Birdlife og udvekslingture af frivillige i henholdsvis Indonesien og Kenya.

Onsdag d. 20. januar

Mødested;

Sønder Mølle i Viborg kl. 19.30

Foredragsholdere;

Henriette Tøttrup Madsen, Kirsten Marie Haugstrup og Lars Mogensen.

Henriette Tøttrup Madsen og Kirsten Marie Haugstrup vil fortælle og vise billeder fra en udvekslingsrejse til Indonesien i juni 2009. (Flores). De vil fortælle om de oplevelser, de har haft hos de lokale natur- og fugleinteresserede under deres besøg i Indonesien, samt om indonesernes besøg i Danmark et par måneder senere.

Lars Mogensen vil fortælle og vise billeder fra et kenyansk besøg i september 2009, hvor 3 caretakere fra Kenya besøgte Danmark for at udveksle erfaringer og nye ideer. Dette besøg blev gengældt i oktober 2009, hvor 2 danske caretakere drog til Kenya, for der at opleve og udveksle erfaringer om vores fælles natur.

Foredragene vil samlet set handle om vidensudveksling- og erfaringer fra natur- og fuglebeskyttelsen i Indonesien og Kenya, ud fra de oplevelser vi har haft under hinandens udvekslingsbesøg

KOMMENDE TURE m.m.

ISBJERG v/ HANSTEDRESERVATET søndag den 31. januar 2010.

Mødested: P-pladsen ved nordenden af Nors sø (Hinding), kl. 9:00.

Turleder: Jan S. Kristensen (9796 2456 / 2047 5521).

Denne dag kigger vi specielt efter rovfugle. Det er DOFs officielle ørne optællings weekend. Vi går fra parkeringspladsen op til Isbjerg, som ligger i 54 meters højde. Her har vi en fantastisk udsigt over Hanstedreservatet og vestenden af Nors sø.

Ture til denne lokalitet byder tit på Havørn eller Kongeørn, og på en god dag begge arter.

Vi bliver på bjerget 1-2 timer, alt efter vejret, og går gennem lidt af Tved Plantage retur til P-pladsen.

Turen gennem skoven giver gerne en del småfugle såsom Topmejse, Sortmejse, Fuglekonge og korsnæb.

Alt i alt forventes turen at tage 2-3 timer. Husk varmt tøj og evt. et par kopper kaffe.

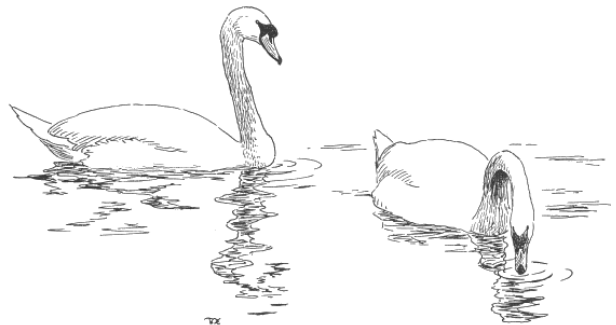
Vandfugle ved Brokholm Sø

Lørdag den 27 februar Kl. 10.00-12.00.

Mødested: P-pladsen ved Naturcenter Brokholm.

Turleder: Henriette Tøttrup Hansen.
(24605089)

Søen er et resultat af et genetableringsprojekt, der blev færdigt i 1999. Det er et rigtigt spændende sted, med mange rastende andefugle og svaner på denne tid af året. Mød op og få appetit til frokost og generalforsamling.

ØRNENS DAG

Søndag den 7. marts 2010

Mødested:

P-pladsen ved nordenden af Nors sø (Hinding), kl. 10:00-12.00

Mødested:

Naturcenteret på Bygholmdæmningen, kl. 10:00-14.00.

Se omtale andetsteds i bladet!!

DOF-Nordvestjyllands kontaktpersoner i kommunale grønne råd og i forbindelse med natur- og miljøsager:

Thisted Kommune: Medlem af Det grønne Råd + kontaktperson:
Jan S. Kristensen, Gyvelvænget 161, 7730 Hanstholm
9796 2456 e-mail: oz1iil@tdcadsl.dk

Morsø Kommune: Medlem af Det grønne Råd + kontaktperson:
Jens Jørgen Pedersen, Violvej 3, 7900 Nykøbing M
9772 0420 e-mail: vilspeder@webspeed.dk

Skive Kommune: Medlem af Det grønne Råd + kontaktperson:
Henriette T. Hansen, Savværksvej 14, 7870 Roslev
9759 7848 / 2460 5089 e-mail: henriemad@hotmail.com

Viborg Kommune: Medlem af Det grønne Råd:
Per W. Buchwald, Nørresøvej 18, 8800 Viborg
8667 1638 / 2360 6156 e-mail: tromwald@post.tele.dk

Kontaktperson:
Thorkil Brandt, Tindbæk Byvej 30, 8900 Randers
8750 8040 e-mail: thorkilbrandt@mail.dk

Flytninger/adresseændringer:

Det er vigtigt, at du meddeler ændringer i dine adresseforhold, hvis du flytter. Benyt postvæsenet portofrie flyttepostkort og skriv til:

HJEJLEN v/Eyvind Lyngsie Jakobsen
Østervænget 27
8800 Viborg,

eller ring 8667 1646
eller send en e-mail: e.lyngsie.jakobsen@jydepost.dk

Stof til HJEJLEN:

- Tekster sendes til redaktøren (adresser i kolofonen på side 2).
- Tekster modtages helst i elektronisk format.
- Illustrationer og billeder sendes til redaktøren, og disse modtages i digitalt format eller på papir.

Deadline:

Bladet udsendes normalt 3 gange om året. Deadline for næste nummer er **1.marts 2010**.

ISSN 0903-9694

Returneres ved varig adresseændring

Afsender: HJEJLEN v/Eyvind Lyngsie Jakobsen

Østervænget 27

8800 Viborg

*En' fugl i hånden er bedre end ti på taget
eller hva' ?*